

สภาพปัจจุบัน ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ
ของโรงเรียนขนาดเล็กในเขตอำเภอเมือง
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1
Current Situations, Problems, and Guidelines for Academic
administration of Small Schools Under Khon Kaen Primary
Educational Service Area Office 1

เสาวนีย์ สุวรรณวงศ์¹

ดร.อาทิตย์ ฉัตรชัยพลรัตน์²

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนขนาดเล็กในเขตอำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 โดยจำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ และประสบการณ์การทำงานประชากรในการศึกษาค้นคว้า คือผู้บริหารและครูขนาดเล็กในเขตอำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 จำนวน 192 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ที่ผ่านการทดสอบหาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา ของครอนบาค ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.81 และแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่มีต่อสภาพปัญหาการบริหารงานด้านวิชาการโดยใช้สถิติ t -test และ F-test

ผลการศึกษาพบว่า

1. สภาพปัจจุบัน พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันการบริหารงานด้านวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
2. สภาพปัญหา พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหาการบริหารงานด้านวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
3. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู ที่มีตำแหน่งหน้าที่ต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการ โดยรวมทุกด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู ของโรงเรียนขนาดเล็กในเขตอำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 ที่มีประสบการณ์การทำงาน พบว่า ผู้บริหารและครูที่มีประสบการณ์แตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการ โดยรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05

¹ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต วิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย

² คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย วิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย อาจารย์ที่ปรึกษา

4. แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ควรวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ผลการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับนโยบายหลักของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นหลัก พร้อมจัดกิจกรรมเน้นทักษะกระบวนการคิดตามแผนการเรียนรู้ที่กำหนดและวิจัยปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานสถานศึกษา สถานศึกษาต้องมีการกำกับติดตาม ให้ข้อเสนอแนะ ต่อการประกันคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษา เพื่อการพัฒนาอย่าง การนิเทศการศึกษา ควรมีการจัดการนิเทศอย่างสม่ำเสมอ และสร้างความตระหนักให้แก่ครูและผู้เกี่ยวข้องเข้าใจกระบวนการนิเทศ

คำสำคัญ : สภาพปัจจุบัน, ปัญหาและแนวทางการพัฒนา, บริหารงานวิชาการ

Abstract

This Independent study was aimed to study Situation, Problems and Guidelines for Academic Administration of Small School under Khon Kaen Primary Education Service Area 1, classified by responsibility and work experience. Populations in the research were 192 principals and novice teachers in Muang District Office, Khon Kaen Primary Educational Service Area Office 1, academic year 2014. The instrument used in this study was a rating scale 5 levels tested for reliability using the Cronbach's Alpha Coefficient. The reliability value was 0.81, structured interviews, and statistics which used for the data analysis were standard deviation means, t-test and F-test.

This Independent study results were as follows:

1. Current conditions: administrator and teachers' opinions for current condition academic administration. was at the high level. Considering each found the aspect with the highest average was research to improve the quality of education and the aspect with the lowest average was developing curriculum.

2. The administrator and teachers opinions for problem current condition academic administration was at the high level. Considering each aspect found that the side with the highest average was developing curriculum and the side with the lowest average was research to improve the quality of education.

3. The comparison research of the administrators and teachers for different position which has the opinions about the problems of academic administration. All aspects were not different significantly statistically at .05. The comparison of the administrators and teachers of small schools in Khon Kaen Primary Educational Service Area Office 1 with work experience found that the opinions about the problems of academic administration, overall was not significantly differences at .05.

4. Guidelines for the Development of Academic Administration; The Curriculum Development should analyze the learning outcomes that are consistent with the policy of the Primary Educational Service Area Office mainly. At the same time, the activities which focused on thinking procedure should be added, with emphasis on the event based regulatory of learning plan, and

research updates, the curriculum development, internal quality assurance and standards of education. Schools need to be monitored for quality assurance recommendations, and the standard of education for development. For example Educational Supervision should be managed consistently, and raising awareness for teachers and supervisors understand the involved processes.

Keywords : Current Situations, Problems and Guidelines, Academicadministration

บทนำ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นหน่วยงานทางการศึกษาหลักที่มีภารกิจที่สำคัญ คือ การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพตาม เป้าหมายของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และตาม มาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งเป็นหน่วยงานฝ่ายปฏิบัติมีหน้าที่และความรับผิดชอบ โดยตรงในการจัดและพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาของ ทุกคนที่อยู่ในช่วงการรับโอกาสทางการศึกษา (สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2551)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ขอนแก่น เขต 1 มีภารกิจในการบริหารเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษา ปัจจุบันมีสถานศึกษากำหนดขนาดของ โรงเรียนเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษจำนวน 2 โรงเรียน โรงเรียนขนาดใหญ่จำนวน 1 โรงเรียน โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 65 โรงเรียนขนาดเล็กจำนวน 96 โรงเรียน โดยโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ขอนแก่น เขต 1 มีปัญหาที่เด่นชัดที่สุดคือครูไม่ครบชั้น และจำนวนผู้เรียนในแต่ละชั้นมีจำนวนน้อยทำให้ครู ไม่สามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้หลากหลายได้ สังคมผู้เรียนคับแคบการเรียนรู้ระหว่างผู้เรียนไม่กว้างพอ ผู้เรียนจึงมีความจำกัดในการพัฒนาการเรียนรู้ ที่ไม่สามารถเรียนรู้ได้ทุกอย่างส่งผลให้การบริหารและการ จัดการศึกษาของ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การ ศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 ยังไม่บรรลุ เป้าประสงค์ที่กำหนดโดยเฉพาะอย่างยิ่งการบริหารงาน

วิชาการซึ่งถือเป็นงานหลักและเป็นหัวใจสำคัญของการ จัดการศึกษาและเมื่อพิจารณาถึงโรงเรียนขนาดเล็กด้วย แล้วสถานการณ์ยิ่งน่าเป็นห่วงมากกว่าโรงเรียนขนาดอื่น เนื่องจากขาดทรัพยากรทั้งบุคคล ทรัพยากรอื่นๆ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1, 2557)

จากปัญหาดังกล่าวผู้ศึกษาค้นคว้า จึงตระหนัก และเห็นคุณค่าที่จะศึกษา เพื่อนำข้อมูลไปเป็นพื้นฐานและ แนวทางการกำหนดนโยบาย วางแผนพัฒนา ปรับปรุง ส่ง เสริมคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก และให้ครู มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาการบริหารงาน วิชาการต่อไป

วัตถุประสงค์ของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาการบริหาร งานวิชาการ ของโรงเรียนขนาดเล็กในเขตอำเภอเมือง สังกัดสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ขอนแก่น เขต 1
2. เพื่อเปรียบเทียบสภาพปัจจุบัน ปัญหาการ บริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนขนาดเล็กในเขตอำเภอ เมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ขอนแก่น เขต 1 จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่และ ประสบการณ์การทำงาน
3. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงาน วิชาการ ของโรงเรียนขนาดเล็กในเขตอำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1

สมมุติฐานของการศึกษาค้นคว้า

1. ผู้บริหารและครู โรงเรียนขนาดเล็กในเขตอำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นเขต 1 ที่มีตำแหน่งหน้าที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการ แตกต่าง

2. ผู้บริหารและครูโรงเรียนขนาดเล็กในเขตอำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นเขต 1ที่มีประสบการณ์ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการ แตกต่าง

ขอบเขตของการวิจัย

ผู้ศึกษามุ่งศึกษา ขอบข่ายในการบริหารวิชาการ จำนวน 8 ด้าน ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน การประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา การพัฒนาด้านการใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การพัฒนาและการส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ และการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา และการนิเทศการศึกษา

วิธีดำเนินงานวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
ระยะที่ 1 การเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ

ตำแหน่งหน้าที่	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
ผู้บริหาร	64	64
ครู	318	128
รวม	382	192

ระยะที่ 2 การเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ

กลุ่มเป้าหมายในการศึกษาแนวทางการพัฒนางานวิชาการ ได้แก่ โรงเรียนขนาดเล็กในเขตอำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นเขต 1 จำนวน 3 โรงเรียน ประกอบด้วย ผู้บริหารจำนวน 3 คน และครูจำนวน 3 คน รวม 6 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

2.1 แบบสอบถาม ตรวจสอบรายการและแบบมาตรฐานประมาณค่า

2.2 แบบสัมภาษณ์ แบบมีโครงสร้าง

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณ

1) ผู้ศึกษาขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูล

2) ผู้ศึกษานำหนังสือไปเก็บข้อมูล ด้วยตนเอง

3) ผู้ศึกษาส่งแบบสอบถามไปยังสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ด้วยตนเอง และส่งไปรษณีย์เป็นบางส่วน

4) นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์แล้วไปวิเคราะห์ค่าสถิติโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

3.2 การเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ

1) ผู้ศึกษาขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูล

2) ผู้ศึกษานำแบบสัมภาษณ์เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ตามกลุ่มเป้าหมายที่กำหนด

3) ผู้ศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร และสรุปข้อมูลในการสัมภาษณ์

4) ผู้ศึกษานำข้อมูลจากการสัมภาษณ์ มาวิเคราะห์ในขั้นตอนต่อไป

4. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษาค้นคว้า

ระยะที่ 1 ผลการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ

1. สภาพปัจจุบัน พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันการบริหารงานด้านวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

2. สภาพปัญหา พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหาการบริหารงานด้านวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

3. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู ที่มีตำแหน่งหน้าที่ และประสบการณ์การทำงาน ต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการ โดยรวมทุกด้านไม่แตกต่างกัน

ระยะที่ 2 ผลการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ

แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ ได้แก่

1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ควรวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ผลการเรียนรู้ที่ สอดคล้องกับนโยบายหลักของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นหลัก พร้อมจัดกิจกรรมเน้นทักษะกระบวนการคิดตามแผนการเรียนรู้ที่กำหนดและวิจัยปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

2. การประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานสถานศึกษา สถานศึกษาต้องมีการกำกับติดตาม ให้ข้อเสนอแนะ ต่อการประกันคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษา เพื่อการพัฒนาอย่าง

3. การนิเทศการศึกษา ควรมีการจัดการนิเทศอย่างสม่ำเสมอ และสร้างความตระหนักให้แก่ครูและผู้เกี่ยวข้องเข้าใจกระบวนการนิเทศ

อภิปรายผล

1. สภาพปัจจุบัน การบริหารงานด้านวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็กในเขตอำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านที่มีปัญหามากที่สุด คือ วิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา และด้านที่มีปัญหาน้อยที่สุดคือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในปัจจุบันการบริหารนั้นมียุทธศาสตร์ในการส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการ

ศึกษา ดำเนินการด้านการวิจัยมากยิ่งขึ้นทำให้การปฏิบัติงานในด้านการวิจัยมากยิ่งขึ้นตามไปด้วย ซึ่งผลการศึกษาสอดคล้องกับงานวิจัยของ งามจิตต์ ภู่ม (2552) ได้ศึกษาเรื่อง ภาพและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดปรุณาวาส เขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัย พบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการ ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน ในภาพรวม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วันชัย พงสุพันธ์ และคณะ (2553) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มหาสารคาม เขต 3 ผลการวิจัยพบว่าผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนมีระดับปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนอยู่ในระดับมาก แต่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ อนุญา อินทร์มั่ง (2551) ได้ศึกษาเรื่อง สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของข้าราชการครูโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการของข้าราชการครูโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

2. สภาพปัญหา การบริหารงานด้านวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็กในเขตอำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านที่มีปัญหามากที่สุด คือ พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในปัจจุบันองค์ประกอบที่สำคัญที่สุดและเป็นหัวใจของการจัดการศึกษา คือหลักสูตรซึ่งการศึกษา ซึ่งในปัจจุบันไม่สำเร็จลุล่วงไปได้ตามที่กำหนด ไม่มีหลักสูตรที่มีคุณภาพเท่าที่ควร การศึกษาย่อมขึ้นอยู่กับคุณภาพของหลักสูตรและหลักสูตรที่มีคุณภาพ ย่อมพัฒนาผู้เรียน ให้มีความรู้ความสามารถ และพัฒนาการที่ดี ซึ่งผลการเรียนของไทยยังคงต่ำอยู่ในปัจจุบันนี้ เกิดจากประเทศไทยยังประสบปัญหาด้านหลักสูตรสถานศึกษาอยู่มากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ รัตมี พระชัยศรี (2555) ได้ศึกษาเรื่อง ปัญหา

และแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในวิทยาลัยครู สะหวันนะเขตสังกัดกรมสร้างครูกระทรวงศึกษาธิการผลการวิจัยพบว่าปัญหาการบริหารงานวิชาการในวิทยาลัยครูสะหวันนะเขตสังกัดกรมสร้างครูกระทรวงศึกษาธิการโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Agthe (2009) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการรับรู้บทบาทและหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในงานวิชาการ ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนยอมรับว่างานปรับปรุงการเรียนการสอนต้องทำเป็นคณะโดยให้ทุกคนมีความรับผิดชอบร่วมกัน ผู้บริหารสถานศึกษา ทำหน้าที่บริหารงานอื่นๆ มากเกินไป ควรให้ความสำคัญในการบริหารหลักสูตรให้มากขึ้น

3. การเปรียบเทียบความคิดเห็นผู้บริหารและครูของโรงเรียนขนาดเล็กในเขตอำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 ที่มีตำแหน่งหน้าที่ต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการ โดยรวมทุกด้านไม่แตกต่างกัน ทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นเขต 1 ที่มีนโยบายให้โรงเรียนในสังกัด ดำเนินการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน และมีการติดตามผลอย่างต่อเนื่อง จึงส่งผลให้ผู้บริหารและครู ที่มีตำแหน่งหน้าที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นที่ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วีระวัฒน์ พันธุ์คง (2552) ได้ศึกษาเรื่อง ปัญหาการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบ จำแนกตามตำแหน่งและประสบการณ์พบว่า โดยรวมไม่แตกต่างกัน และไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ วีระ ชาญสมบัติ (2553) ได้ศึกษาเรื่อง สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็กที่มีครูไม่ครบชั้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก ตามตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน พบว่า โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน รายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ

0.05 เมื่อเปรียบเทียบตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Martellaro (2012) ได้ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ของโรงเรียนที่มีผลสำเร็จทางวิชาการให้รัฐแม็กซิโก ผลการศึกษาพบว่าถึงแม้สหสัมพันธ์ที่พบตามแบบเพียร์สันว่ามีแนวโน้มจะบ่งชี้ถึงความสัมพันธ์กับตัวแปรอื่นๆ การดำรงตำแหน่งตำแหน่งและขนาดของโรงเรียนของโรงเรียนจะมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พัทรินทร์ สามะณี (2556) ได้ศึกษาเรื่อง สภาพ ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 27 ผลการศึกษาพบว่า ผู้บริหารโรงเรียน และหัวหน้างานวิชาการที่มีขนาดโรงเรียนที่ต่างกัน เห็นว่าปัญหาการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา ด้านการพัฒนาหลักสูตรในสถานศึกษาด้านการนิเทศการศึกษา และด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษาแตกต่าง

การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู ของโรงเรียนขนาดเล็กในเขตอำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 ที่มีประสบการณ์การทำงาน พบว่า ผู้บริหารและครูที่มีประสบการณ์แตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนขนาดเล็กในเขตอำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 โดยรวมไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าในปัจจุบันสถานศึกษาต่างๆ มีนโยบายเร่งรัดพัฒนาการศึกษาคุณภาพการศึกษา ทำให้ครูผู้สอนและผู้บริหารได้ตระหนักถึงความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ ซึ่งถือเป็นงานที่สำคัญที่สุดของสถานศึกษา ผู้บริหารและครูผู้สอนจึงให้เวลางานวิชาการมากกว่าด้านอื่นๆ ประกอบกับนโยบายการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นเขต 1 ได้รับมอบหมายให้โรงเรียน ดำเนินพัฒนาการจัดการเรียนการสอน และมีการประเมินผลการศึกษาอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ

ส่งผลให้ทั้งผู้บริหารและครูไม่ว่าจะมีประสบการณ์การทำงานต่างก็มีสภาพปัญหาด้านงานวิชาการไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชัญญา พงษ์ชัย ธนินาฏ ณ สุทร และภัทรพล มหาพันธ์ (2554) ได้ศึกษาเรื่อง ปัญหาและแนวทางแก้ไขการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรีเขต 2 พบว่าโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรีเขต 2 โดยรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05

4. แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการสรุปได้ดังนี้ 1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาควรวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ผลการเรียนรู้ที่ สอดคล้องกับนโยบายหลักของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา 2. การประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานสถานศึกษา สถานศึกษาต้องมีการกำกับติดตาม ให้ข้อเสนอแนะต่อการประกันคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษา เพื่อการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง 3. การนิเทศการศึกษา ควรมีการจัดการนิเทศอย่างสม่ำเสมอ และสร้างความตระหนักให้แก่ครูและผู้เกี่ยวข้องเข้าใจกระบวนการนิเทศ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ณศมน ลี้จินดา (2553) ได้ศึกษาเรื่องแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดเทศบาลนครสวรรค์ พบว่าแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดเทศบาลนครนครสวรรค์ มีดังนี้ด้านการบริหารหลักสูตร ด้านการบริหารการเรียนการสอนและการประเมินผลการเรียน ด้านการบริหารการนิเทศภายในและการพัฒนาบุคลากร ด้านการบริหารโครงการทางวิชาการ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชัญญา พงษ์ชัย ธนินาฏ ณ สุทร และภัทรพล มหาพันธ์ (2554) ได้ศึกษาเรื่อง ปัญหาและแนวทางแก้ไขการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาการบริหารงานวิชาการด้านหลักสูตร และการนำหลักสูตรไปใช้ควรจัดอบรมหรือสัมมนาให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งผู้บริหารครูและบุคลากรทางการศึกษา และจัดหาคู่มือรวมทั้งติดตามประเมินให้มีความรู้ความเข้าใจ

ทุกระยะ และด้านการวัดและประเมินผล ควรจัดอบรมให้ครูมีความรู้ความเข้าใจในการวัดและประเมินผลตลอดจนจัดหาหนังสือคู่มือการวัด และประเมินผลและพัฒนาโปรแกรมช่วยในการวัดและประเมินผล

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1. ข้อเสนอแนะจากการศึกษาค้นคว้า

1.1 ด้านการพัฒนา ควรวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ผลการเรียนรู้ที่ สอดคล้องกับนโยบายหลักของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นหลัก พร้อมจัดกิจกรรมเน้นทักษะกระบวนการคิดตามแผนการเรียนรู้ที่กำหนด

1.2 ด้านการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐาน โรงเรียนต้องมีการกำกับติดตาม ให้ข้อเสนอแนะต่อการประกันคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษา เพื่อการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

1.3 การนิเทศ ควรมีการจัดการนิเทศอย่างสม่ำเสมอ และสร้างความตระหนักให้แก่ครูและผู้เกี่ยวข้องเข้าใจกระบวนการนิเทศ

2. ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษารูปแบบการบริหารงานวิชาการโดยประสานความร่วมมือกับชุมชนในการจัดกิจกรรมต่างๆ

2.2 ควรมีการศึกษาถึงความต้องการพัฒนาตนเองของครูผู้สอนในด้านการสอน ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาของนักเรียน

2.3 ควรมีการศึกษาสภาพปัญหาในการบริหารงานวิชาการในรูปแบบของการวิจัยเชิงปฏิบัติการ

2.4 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนขนาดกลางขนาดใหญ่ และขนาดใหญ่พิเศษ

เอกสารอ้างอิง

1. งามจิตต์ ภูพุ่ม. (2552). **สภาพและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนวัดปุรณาวา**

- สเขตทวีวัฒนา พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : ครูสภา
ลาดพร้าว.
2. ชัญญา พงษ์ชัย ฐนินาถ ฌ สุทร และภัทรพล มหาพันธ์.
(2554). ปัญหาและแนวทางแก้ไขการบริหารงาน
วิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรีเขต 2.
หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการ
บริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัย เซนต์จอห์น,
กรุงเทพฯ.
 3. ณศมน ลีจินดา. (2553). แนวทางการพัฒนาการ
บริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดเทศบาลนคร
นครสวรรค์. วิทยานิพนธ์ มหาบัณฑิต สาขาการ
บริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์,
จังหวัดนครสวรรค์.
 4. พัชรินทร์ สามะณี. (2556). สภาพ ปัญหา และ
แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของ
โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 27. วิทยานิพนธ์
ปริญญาการศึกษา มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัย
มหาสารคาม, จังหวัดมหาสารคาม.
 5. รัศมี พระชัยศรี. (2554). ปัญหาและแนวทางการ
พัฒนาการบริหารงานวิชาการในวิทยาลัยครูสะทวัน
นะเขต. สังกัดกรมสร้างครูกระทรวงศึกษาธิการ,
มหาวิทยาลัยบูรพา, จังหวัดชลบุรี
 6. วันชัย พงสุพันธ์ และคณะ. (2553). การศึกษาการ
บริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษา มหาสารคาม เขต 3. การศึกษา
ค้นคว้าอิสระ, มหาวิทยาลัย มหาสารคาม, จังหวัด
มหาสารคาม.
 7. วีรวัฒน์ พันธุ์คง .(2552). ปัญหาการบริหารสถาน
ศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษา ฉะเชิงเทรา เขต 2, ลิขสิทธิ์ของ
มหาวิทยาลัยราชภัฏราช, จังหวัดฉะเชิงเทรา.
 8. วิชระ ชันธสมบัติ. (2553). การศึกษาสภาพการ
บริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็กที่มีครูไม่
ครบชั้นสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถม
ศึกษานครราชสีมา เขต 2, วิทยานิพนธ์ ปริญญาการ
ศึกษามหาบัณฑิต, จังหวัดนครราชสีมา.
 9. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาขอนแก่น
เขต 1. (2557). สารสนเทศทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่
1. นักวิเคราะห์นโยบาย และแผน ชำนาญการ.
 10. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2551).
พระราชบัญญัติระเบียบการบริหารงานราชการ
กระทรวงศึกษาธิการ. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
 11. อนุยา อินทร์มั่ง. (2551). สภาพและปัญหาการ
บริหารงานวิชาการของข้าราชการครูโรงเรียนสังกัด
สำนักงานเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร, วิทยานิพนธ์
หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏ
พระนคร, จังหวัดกรุงเทพมหานคร.
 12. Agthe,R.R .(2009). The Elementry School
in Curriculum Decision Making Dissertation
Abstracts International, 40(6) : 65.
 13. Martellaro, H. C. A.(2012). The Relationship
of School Enrollment Size to Academic
Achievement in New Mexico. New Mexico
: New Mexico State University.